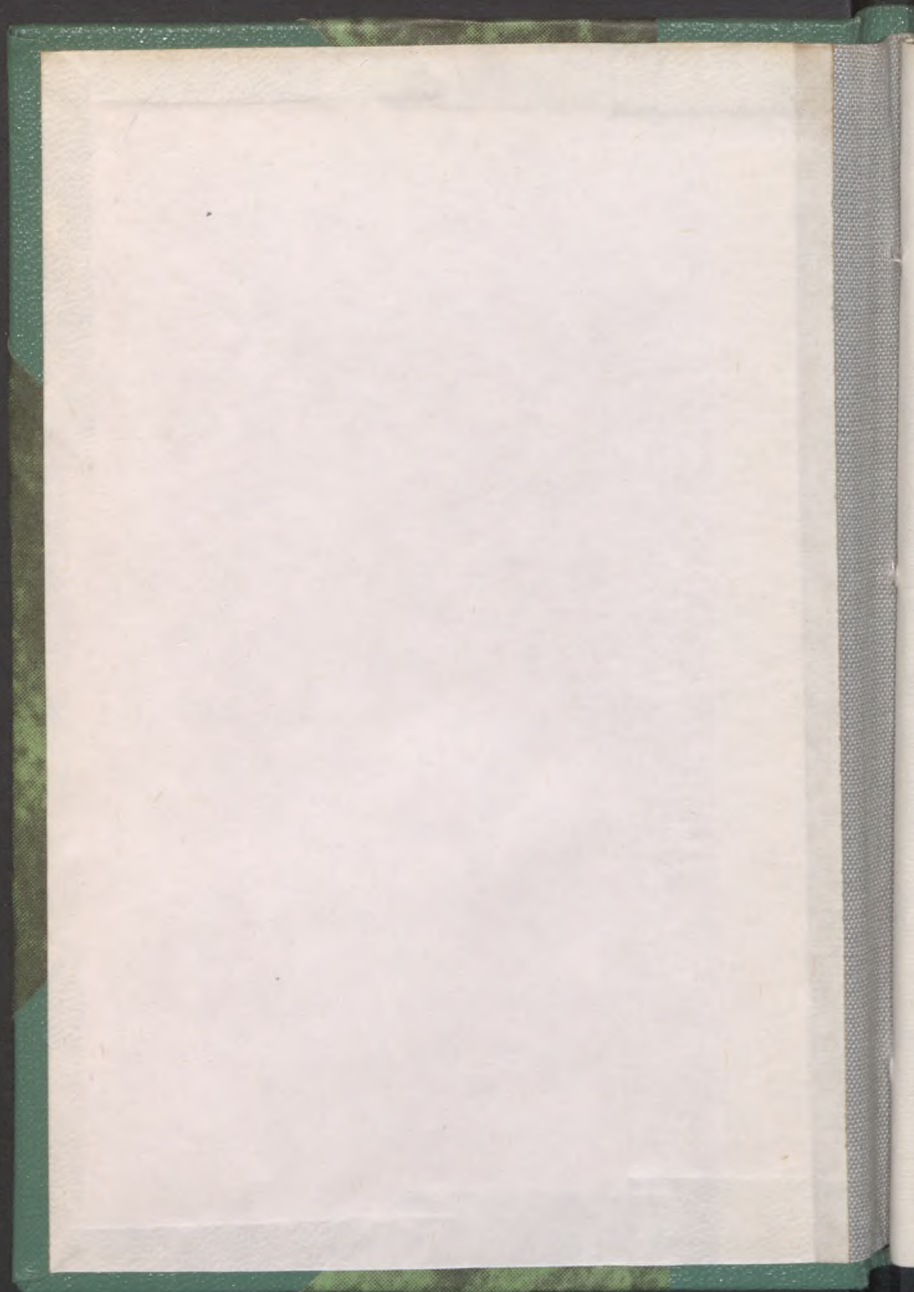
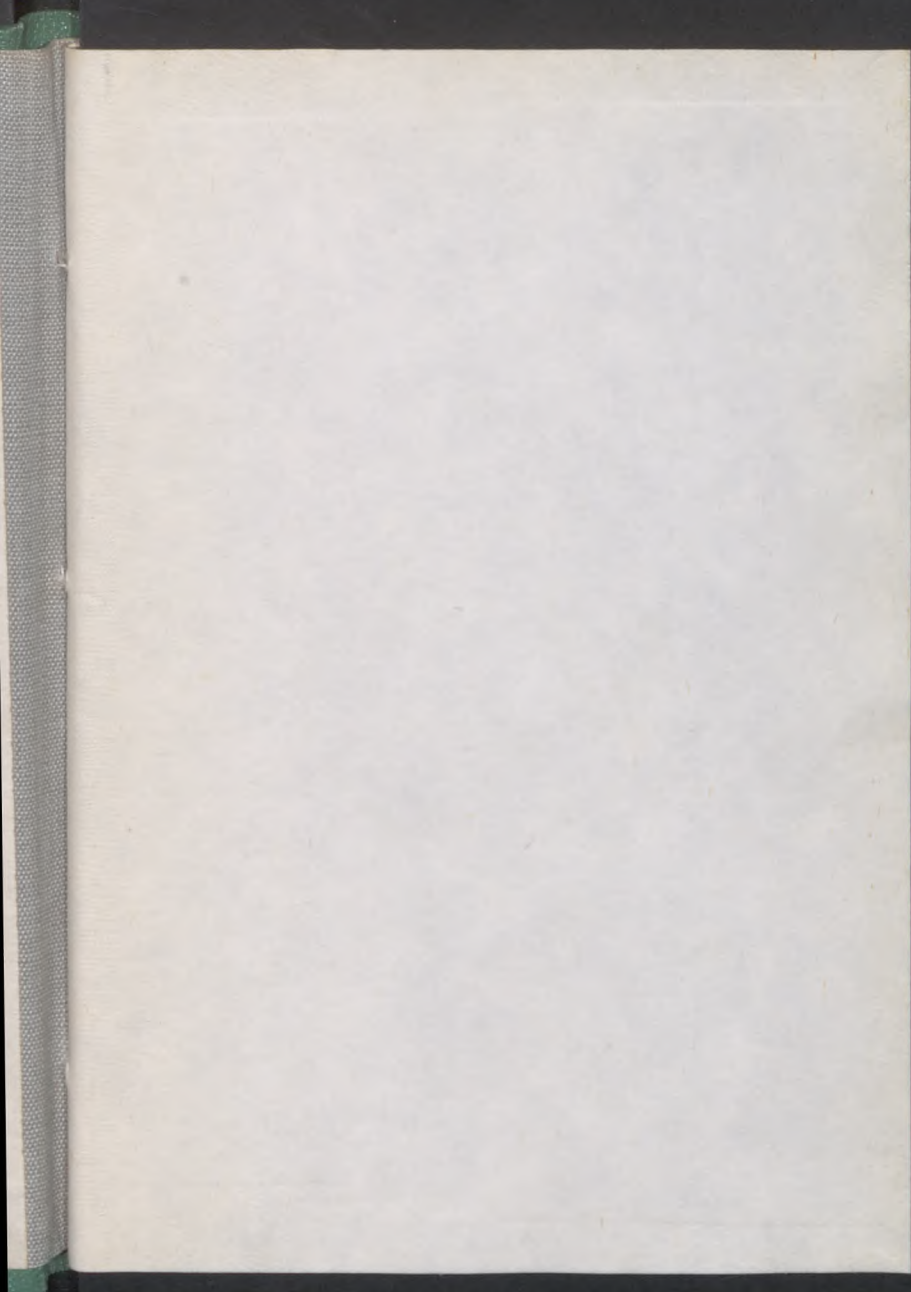
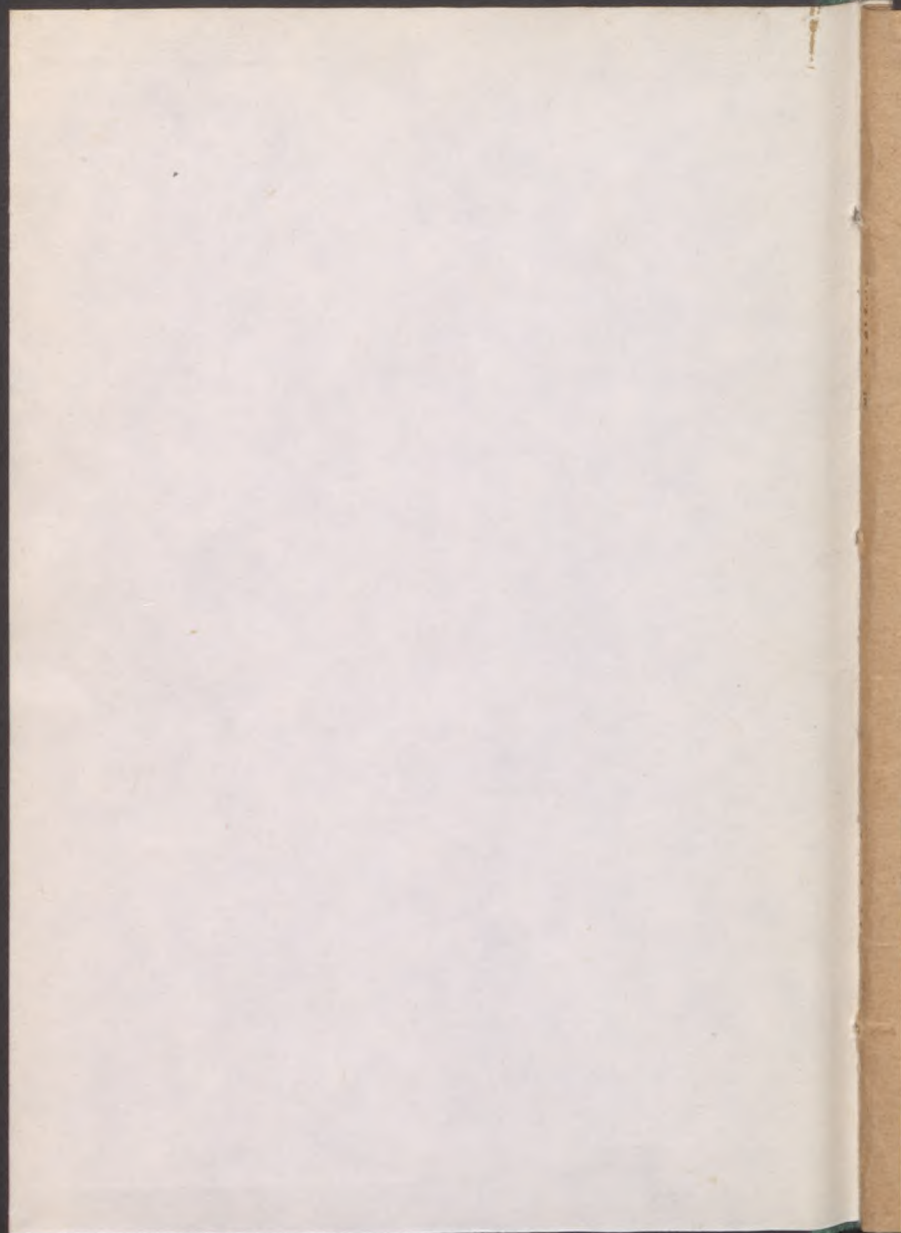

10.967
35

10967

35.
SZÁM

KÁLVIN KÖNYVTÁR

AZ IGAZ ÉRTELME SZERINT VALÓ
KONFIRMÁCIÓRÓL

Írta és megvitatás alá bocsátja

DR. VICTOR JÁNOS
ref. lelkipásztor

Ára 30 fillér

K Á L V I N K Ö N Y V T Á R

Szerkesztik:

MURAKÖZY GYULA és DR. VASADY BÉLA

A Kálvin Könyvtár az egyetemes magyar reformátusság gyülekezeti munkáját, lelki igényeit, irodalmi és tudományos érdeklődését szolgáló füzetes könyvtár. Programjában benne van a nemesen vett szépirodalom, előadásra alkalmas színdarabok, szavalásra alkalmas versek gyűjteménye, olvasásra és felolvasásra használható elbeszélések, esetleg regények kiadása, lelkipásztoroknak és gyülekezeteknek egyúttal roppant haszonnal forgatható tudományos munkák, a természettudomány haladásáról, felfedezéseiről, apologetikus irányú munkák református keresztyén hitünk nagy igazságainak megvilágítására, klasszikus magyar írók közelebb vitele a magyar református lélekhez. Mindenki megtalálja benne olcsón a neki való olvasmányt.

Kiadóhivatala:

SYLVESTER NYOMDA R. T. BUDAPEST,
XIV., Hermina-út 51.

OLVASSA! TERJESSZE!

KÁLVIN KÖNYVTAR

Szerkesztik:

MURAKÖZY GYULA és DR. VASADY BÉLA

35. szám

AZ IGAZ ÉRTELME SZERINT VALÓ

KONFIRMÁCIÓRÓL

Írta és megvitatás alá bocsátja

DR. VICTOR JÁNOS

ref. lelkipásztor

BUDAPEST, 1940.

10.967/35

ORSZ. SZÉCHENYI-KÖNYVTÁR	
Növedéknapló	
1941. év	1417 sz.

F. k. Muraközy Gy.

Sylvester Rt., Bp. — F. v.: Schlitt H.

Bevezető magyarázatul.

A Magyar Református Egyház Egyetemes Konventjének Missziói Bizottsága által az 1939. év okt. 4—5. napjain tartott *országos missziói előadói értekezletnek* egész tárgysorozata a konfirmáció ügye körül forgott. Azonban bármily tartalmas és sok oldalú volt is az elhangzott négy előadás s a hozzáfűződő megbeszélés, az értekezlet úgy érezte, hogy tárgyalásai a magyar református egyház életének olyan életbevágóan fontos és ugyanakkor mégis annyira elhanyagolt kérdésére tapintottak rá, hogy az feltétlenül megkívánja további napirenden tartását s ezért azzal a kívánsággal és szándékkal végezte gyűlésezését, hogy a legközelebbi alkalommal visszatérve ugyanerre a tárgyra, folytatni fogja annak megbeszélését.

Amikor a Dunamelléki Egyházkerület 1940. január 12-én megrendezte a maga legközelebbi, szűkebbkörű missziói értekezletét s ott rám hárult az a feladat, hogy e tárgyban való előterjesztéssel alkalmat adjak ennek az értekezletnek, hogy visszhangot adjon az országos értekezlet munkálataira, azoknak fentebb említett befejezetlensége miatt nem tehettem olyan javaslatokat, amelyek állástfoglaló határozatokat vonhattak volna maguk után.

Csak azt az egyet javasolhattam, hogy indítsák meg az egész egyházkerületben a konfirmáció kérdésének a legszélesebbkörű megvitatása és en-

nek az eszmecserének az alapjául, vagy jobban mondva ösztönzésére, használtassanak fel az általam kidolgozott és előterjesztett pontozatok, anélkül, hogy az értekezlet azokkal egyenkint foglalkoznék, vagy éppen azonosítaná magát velük. Így is történt.

Ezekben a pontozatokban tehát, amelyek — kevés változtatással — e füzetben a megbeszélés számára közreadatnak, *ne lásson senki mást, mint egyéni véleményt*, természetesen olyasvalakiét, aki jól tudja, hogy nagyon sokban, minden lényegesben, sem újat, sem különöset nem mond, hanem egyházunk sok komoly munkásának a megegyező véleményét tolmácsolja. Sok tekintetben csak az említett országos értekezleten is elhangzott dolgokat ismételnék meg ezek a pontozatok, egyebekben természetesen tovább is mennek az ott elhangzottaknál, sőt egyben-másban szembe is helyezkednek azokkal.

A cél az, hogy mennél több a kérdés felett vizsgálódó és töprengő lélek szólaljon meg és végül kialakuljon az, amit e tárgyban egyházunk felébredt lelkiismerete szavának, más szóval Isten számunkra kivilágosodott akaratának ismerhetünk el mindnyájan.

Dr. Victor János

a Budapest—Szabadság-téri Református
Egyház lekipásztora.

Mihez tartuk magunkat?

1. A konfirmáció ügyében egyházi életünk számos más fontos kérdésének a szálai csomódnak össze. Ezért különösen fontos, hogy ezzel az üggyel kapcsolatban gondolatainkban és teendőinkben az egyház Ura iránt való engedelmesség vezessen bennünket, vagyis félretéve minden téveteg és a romlást csak fokozó emberi gondolatot, egyedül Istennek az Igében kijelentett akaratát tudakozzuk és odaadó hűséggel ahhoz tartuk magunkat.

Hagyományok egyetlen jogosultsága.

2. A konfirmáció ügyét szigorúan és teljes komolysággal az *Ige* alá (és az *Ige alá*) helyeznünk annál fontosabb kötelességünk, mivel magában a Szentírásban nincs szó a konfirmációról, hanem csak az egyháztörténeti fejlődés alakította ki ezt a rendtartást, tehát benne tradícióval van dolgunk. Tradíciónak az Igétől függetlenül, vagy az *Ige mellett* való érvényesülése csak kárhozatos elferdülésre vezethet az egyházi életben. Jogosultsága csak úgy van, mint az Igében kapott parancsok iránti engedelmeskedési módnak.

Tisztázzuk a lényeget!

3. Egyházunk öntudatában ezért mindenek előtt helyreállítandó a konfirmáció lényegéről az Isten

igéje szerint való helyes gondolkozás. Elsősorban a lelkeszi közvélemény előtt, de a hívek tömegeinek a körében is minden alkalom és eszköz felhasználásával napirendre tűzendő a konfirmáció fogalmának az Ige fényében való tisztázása, hogy eloszolják az a sok homály és zavar, amely ezt a fogalmat jelenleg elborítja.

Nem a „Szent Lélek keresztsége“.*

4. Az Igéhez való alapos és engedelmes visszatérés el kell, hogy vettesse velünk pl. az olyan egyébként evangéliumi lélekből fakadó és első tekintetre az Igéhez való engedelmesség színét is viselő meghatározást, amely szerint a konfirmáció a gyermekkorban elnyert „vízzel való keresztséggel“ szemben a „Szent Lélek keresztségét“ jelenti. Ez a gondolat önkéntelenül is sakramentumi rangra emeli a konfirmációt, holott erre az Ige semminő jogot nem ad, aminthogy általában nem köti a „Szent Lélek keresztségét“ ilyen egyszeri alkalommal lejátszódó ünnepélyes szertartáshoz.

„Vallástétel“?

5. Ugyanígy el kell vetnünk a konfirmációnak azt a szintén komoly szándékú meghatározását is,

* A fenti és a két következő pontban idézett példák, amelyek az utóbbi időkben hivatalos approbáció mellett forgalomban volt konfirmációi kátékból vannak véve, nem arra valók, hogy bárki is ezek alapján ítélje meg ezeknek a kátéknak az értékét. A belőlük idézett példákban mutatkozó homályt részben ők maguk is ellensúlyozzák egyebütt közölt tanításukkal, egyébként pedig egészükben véve hálára készítő, kiváló szolgálattal vitték előbbre a konfirmációi előkészítés ügyét. A példák csak azt akarják szemléltetni, hogy egyházunkban még a magaslati pontokon is mutatkozik homály a konfirmáció kérdése körül

mint elégtelent, amely szerint az Krisztus tanítványainak az ő Uruk parancsolta „vallástételük” Öröla. A konfirmáció is valóban Öröla való „vallástétel”. De ez a parancs a konfirmáció előtti és utáni időkre, az egész keresztyén életre egyaránt szól. A „vallástevő” életből kiemelkedik természetesen a konfirmáció, mint egyik kimagasló csúcspont, de helyes meghatározásának épen arra kell feleletet adnia, hogy miért?

Lelki „megerősítés”?

6. Ugyanúgy elégtelennek bizonyul az a meghatározás is, amely szerint, amint a „konfirmáció” név is mutatja, ez a szertartás „a hitben, szeretetben, reménységben való megerősítést” jelenti. A lelkünkben való ilyen megerősíttetés ajándékát az Ige életünk minden napjára, gyöngeségünk és megpróbáltatásunk minden órájára ígéri Istennek kegyelméből. Az ilyen elnyert áldások sorából egész életünkre emlékeztető módon kiemelkedhetik a konfirmáció alkalmával elnyert belső megerősíttetésünk is, különös színezetével és gazdagságával. De a kérdés éppen az: mi teszi a konfirmációt a „szív megerősíttetésének” ilyen kiváltságos alkalmává?

Nem csupán emberek egymás közti ügye.

7. Még inkább hadat kell üzennünk és szívós harcot kell folytatnunk a konfirmáció minden olyan fel fogása ellen, amely abban csak emberi szokást lát; tisztán embereknek egymás közti ügyeként fogja azt fel, mint pl. az iskoláztatás korának ünnepélyes lezárását, a gyermekek felserdülése feletti örömezés ünnepi alkalmát; vagy egyszerűen az ösöktől átvett hagyománynak tekinti, amelyet az irántuk való kegye-

letből gépiesen, évről-évre illő dolog felújítani, ha nem tudjuk is sok értelmét adni. Mintha az anyaszent-egyházban nem Isten uralkodnék az Ő Igéje által és nem ez adná és szabná meg minden egyházi ténykedésnek az értelmét!

A „konfirmáció“ neve nem igazít el.

8. Le kell mondanunk arról is, hogy bármiképen a „konfirmáció“ névből vezessük le a konfirmációnak értelmezését. Ezt a nevet már az ókori egyházban téves sakramentális mellékgondolatok terhelték meg, amelyek a bérálás római katolikus tanában aztán ki is virágoztak. A mi konfirmációnkat a reformációkorabeli kialakulásakor nem is jelölték ezért ezzel a névvel. Ha mi ma használjuk is ezt a „megerősítést“ jelentő nevet, fent kell tartanunk a jogunkat ahhoz, hogy ne azt értsük alatta, amit valamikor régen azok, akik „firmációról“ beszéltek, hanem azt, amit az Ige alapján mi magunk értünk bele.

Mit „erősít meg“ a konfirmáló? *

9. Az Ige alapján mindennek előtt érthetjük alatta azt, hogy a „konfirmáló“ a maga részéről „megerősíti“ az egyház színe előtt azt, amiért gyermekkori keresztsége alkalmával a szülei (és keresztszülei is) kezcskedtek az egyház előtt s aminek reménységében az egyház annakidején a keresztség által fölvette tagjai közé. Akkor elég volt ez a kezesség annak a reménységnek a fejében, hogy felnövekedvén

* A „konfirmálás“ szónak a közhasználatban kialakult alkalmazása is, amely szerint hol az egyháztagra, hol magára az egyházra, illetve az annak nevében fungáló liturgusra alkalmazzuk, mint alanyra, — azt a kettős értelmet tükrözteti, amelyről a fenti és a következő pont alatt van szó

és az Isten igéjére megtanítatván, azt hívő lélekkel ő is magáévá fogja tenni. De aztán el kellett jönnie az időnek, amikor hite megvallásával ő maga is „megerősíti“ ezt az először csak mások által garantált s az egyház által úgy elfogadott feltételezést.

Mit „erősít meg“ az egyház?

10. Érthetjük továbbá az Ige alapján „megerősítés“ alatt azt is, hogy az anyaszentegyház a „konfirmáltat“ „megerősíti“ az ő egyháztagságában. Az egyháztagságát elnyerte már kisdéd-korában a keresztség által, de azzal a feltétellel, hogy lezárta és teljessé az egyházhoz való tartozása majd csak évek múltán, hitének személyes megvallása alapján, fog válni. Amíg hite megvallása alapján el nem nyerte egyháztagságának ezt a ratifikálását, tagja volt ugyan az egyháznak, de nem az egyház legbenső közösségének, az úri szent vacsora kommuniójának.

Az Ige kettős egyház-képe.

11. Ennek az értelmezésnek az Igében nem egyes idézhető bibliai versekben rejlik az alapja, — mert idézhető módon az Irás a konfirmációról még nem szól, annak kialakulása még nem válván szükségessé abban a korban, amelyre az Ige történeti kialakulása kiterjed, — hanem az egész Igén végigvonuló kettős igazságban található meg az igazolása. Abban t. i., hogy Isten az Ő kiválasztottainak népét, a Krisztusnak testét, az Ő egyházát emberi világunkban úgy gyűjti és építi nemzedékről nemzedékre, hogy a bűn által megrontott természeti világba a kegyelem rendjének „új teremtésével“ nyúl bele, de ugyanakkor hozzásimul ez a munkája a természet rendjében az Ő teremtoi bölcsesége és jósága által meg-

szabott összefüggésekhez is. Test szerinti születéssel nem lehet az Ő egyházába beleszületni, hanem csak a Krisztusban való hitre vezérlő Szent Lélek által újjászületve. De viszont a Szent Lélek ebben felhasználja az egymást váltó nemzedékek összefüggésének a szálaít, úgy hogy a hívőkkel együtt az ő ivadékaik is belefoglaltatik az Isten „kegyelmi szövetségébe“.

Az egyház egyik félígazsága.

12. Ennek az Igében kijelentett kettős igazságnak az egyik oldala, az utóbbi, feljogosítja és kötelezi az egyházat arra, hogy a tagjainak családja körében neki adatott kisdedeket is máris a magáénak tekintse és a gyermekkeresztség rendtartása szerint közösségébe föl is vegye. De az igazságnak ez az egyik oldala magában véve nyilván elferdíti az egyház életét az Isten kijelentett akaratától emberi eltévelyedések irányába. Bizonyosság rá a római egyház, amely a gyermekkeresztséggel elintézettnek tekintvén az egyházhoz való hozzátartozás kérdését, ennek a sakramentumnak is „ex opere operato“ ható, üdvösségközlő jelentőséget tulajdonít, egyébként pedig, hogy az egyházat biztosítsa az így adódó egyháztagokban rejlő kockázatok veszedelme ellen, kénytelen volt azok feje fölé kiépíteni a maga hierarchikus papirendjét.

Az egyház másik félígazsága.

13. Ugyanannak az Igében kijelentett igazságnak a másik oldala arra jogosítja és kötelezi az egyházat, hogy csak olyanokat tekintsen a maga tagjainak, akik a Szent Lélek megvilágosító ereje által eljutottak az Isten Fiában való hitre, vagy — mivel a szívek titkaiba ember nem láthat bele — legalább

maguk azt vallják, hogy az egyháznak Krisztusról vallott hite bennük is él. Magában véve ez az elv a gyermekkeresztség elvetésére és a keresztyén gyülekezet baptista forma szerint való kialakulására vezet, amelyben csak felnőtt, vagy legfeljebb felserdült egyháztagnak vannak, de kisdedek nincsenek. Mivel pedig az olyan nyáj, amelyben juhok és kosok vannak ugyan, de belőle a báránycák kirekesztettek, nem egyezik meg „a mi lelkeink Főpásztorának” gondolataival, ezen az úton is emberi kontárkodás változtatja el az egyháznak az Igében megrajzolt képét.

Engedelmesség a teljes igazságnak.

14. Az Ige iránti engedelmesség követelte meg reformációkorabeli eleinktől, hogy az egyik fél igazság kedvéért sem áldozva fel a másikat, megtalálják a módot a teljes igazságnak intézményes érvényesítésére. Megtartották a gyermekkeresztséget is, de kiegészítették azt a maga idején megkövetelt hitvallással is. Az előbbiben megadták az egyháztagságot, az utóbbinak reménybeli feltételével, de függőben tartották az előbbinek teljességét az utóbbinak bekövetkeztéig. A konfirmációban kifejeződött ez a megoldás tehát azt jelenti, hogy a református egyház tagságának a konstrukciójában engedelmeskedni igyekszik az Isten ama kijelentett akaratának, hogy az Ő egyháza — röviden kifejezve — népegyházzá váljék anélkül, hogy elveszítené hitvalló-egyházi jellegét, vagy — ami ugyanaz — hitvalló egyház legyen anélkül, hogy félne népegyház is lenni.*

* Csak valamilyen fatális félreértésből fakadhat az a közelmúltban történt — és id. Révész Imre tekintélyére hivatkozó — megállapítás, hogy a szigorú kálvinizmus, amint azt pl. a skót egyházi élet is mutatja, nem ismeri a konfirmációt. A félreértés valószínű forrására könnyen rátalálhatunk s alább rá is mutatunk.

A konfirmáció történeti forrása.

15. A református konfirmációnak történeti kialakulása, ha azt Kálvinig, rajta túl Bucerig visszanyomozzuk, eredeteiben is igazolja, hogy ezt az egyházi rendtartást csakugyan az egyháztagság kérdésében a római egyház és az akkori anabaptisták részéről képviselt féligazságok feszülő dinamikája hozta létre és benne azoknak egyensúlyban tartását találta meg a református keresztyénség.

Amilyen az egyház, olyan a konfirmáció.

16. Ezek szerint a konfirmációnak az Ige által igazolt, de meg is követelt lényege nem más, mint a gyermekkorukban megkeresztelteknek kellő érettségük eljöttével az egyház színe előtt való ünnepélyes vallástétele az ő hitükről és ennek alapján az úrvacsora közösségébe való befogadtatásuk által egyháztagságuk kérdésének ünnepélyes lezárása. Aszerint, hogy milyen világosan állanak előttünk Istennek az Ő egyházáról kijelentett felséges gondolatai, s ezek kapcsán azok a kijelentései, amelyekből az egyházhoz való tartozásnak, az egyháztagságnak kegyelmi kiváltságai világlanak ki, áll majd előttünk igaz nagyszerűségében és gazdagságában a konfir-

(L. a 34. ponthoz fűzött jegyzetet.) Ha igaz az, amint fent feltüntettük, hogy a konfirmáció szervesen beletartozik a református egyházfogalomnak a gyakorlatban való megvalósításához, akkor mindenesetre érdekes kérdés: miért késett a konfirmáció kialakulása a XVI. sz.-ban egyebütt is és miért nem találjuk meg nyomait nálunk sem a XVIII. sz. vége előtt? Valószínűleg a református egyház intézményes kiépülésének ugyanazok a lassító okai működtek ebben is, mint pl. a presbitériumok késői megszervezésében, amelyek pedig szintén lényegesen hozzátartoznak a Kálvin-tanította egyházi életformához.

máció jelentősége is. És megfordítva is: az egyházzól és az egyháztagságról való gondolkozásunknak az Igétől való elhanyaglásával egyenes arányban válik silánnyá és üressé előttünk a konfirmáció fogalma s annak nyomán elnyomorodottá a gyakorlata is. A konfirmáció kérdése ezért csak az egész egyházi köztudat feltisztulásával együtt oldható meg.

Amilyen a konfirmáció, olyan az egyház.

17. Viszont a konfirmáció kérdésének az Ige fényénél való tisztázása felgöngyölíti az egyház egész mivoltának, az egyházhoz való tartozásnak, s így végeredményben az Isten és ember egész viszonyának minden kérdését, amely elé odaállít bennünket az Ige, hogy meghalljuk a feleletét is reá. Tehát a konfirmáció kérdésének ilyen lelkiismeretünk szerint való újravizsgálása és tisztázása azzal a reménnyel biztat, hogy ezzel nagyjelentőségű szolgálatot végzünk egyházi életünk egészének az Ige uralma alá való visszavezetése, megelevenedése és megtisztulása ügyének.

Tartsuk külön magát a konfirmációt!

18. A konfirmáció lényegének ezzel a tisztázásával eloszlatjuk azt a sokszor megfigyelhető fogalomzavart is, amely a konfirmációt összeelegíti vele kapcsolatos fontos megelőző mozzanatokkal, amilyen a konfirmációi vizsga, vagy a konfirmációra előkészítő oktatás. Ezek lehetnek szükséges velejárói a konfirmációnak, de a konfirmáció maga rajtuk túl van, és jelentőségének tisztántartása végett megőrzendő a maga különállásában, mint az az istentiszteleti, liturgikus cselekmény, amelyben az egyház

kiveszi felserdült tagjaitól hitük megvallását és ennek alapján megnyitja előttük az utat úrvacsorai közösségébe.

A konfirmációi vizsga szükségessége.

19. Mivel a konfirmációi szertartás alkalmával a hit megvallása csak megállapított ünnepélyes, mondhatjuk: szimbólikus formában történhetik, s az egyháznak nyugodtnak kell lennie afelől, hogy ez nem csak betanult formaság, hanem a keresztyén hit öntudatos ismeretére eljutott lelkek vallástétele: szükségessé vált és szükséges is marad egy előzetes examen megtartása, amelyben a konfirmációra készülőket megkérdeztetnek hitbeli ismereteik felől. De nem tanácsos ezt térben és időben hozzákapcsolni magához a konfirmációhoz, hogy annak lényegét el ne homályosítsa és le ne súlyoszsza azt valamilyen a szokottnál ünnepélyesebb hittanvizsgafélének a jelentőségére.

A vizsga az egyház vezetőségének szól.

20. A konfirmáció előtti eme vizsgán természetesen jó, ha szülők és más érdeklődők is jelen vannak, de lényegét tekintve ez nem a nyilvánosság megörvendeztetésére rendezett alkalom, hanem az egyház vezetőségének és a konfirmándusoknak egymás közti ügye. Arra való, hogy a vizsgára állók bizonyosságát adják a konfirmáció megkívánta hitbeli tájékozottságuknak és érettségüknek s ennek alapján az egyház vezetősége őket elfogadja a konfirmációra alkalmasaknak. Ezért a vizsga feltétlenül a presbitérium előtt, vagy annak erre a célra kiküldött bizottsága előtt tartandó meg, — amihez képest megrendezésének egyéb külső kérdései alárendelt jelentőségűek.

Az „előkészítés“ tágabb értelemben.

21. A konfirmációra való előkészítés kérdése, annak módját és formáját illetőleg, a helyek és korok különböző viszonyai szerint alakítandó. A konfirmáció lényegéből csak az az egyetlen követelmény folyik, hogy a gyermekkeresztség és a konfirmáció között eltelt évek alatt a növendék egyháztagnak el kell nyernie a keresztyén hitnek az ismeretét, hogy azt a magáévá téve a maga hiteként vallhassa. Tehát voltaképen minden erre irányuló lelki tanítás és nevelés munkája, akár a családban, akár az iskolában, akár a gyülekezeti életben, „előkészítés“ a konfirmációra, a Krisztus megtört testéből és kiontott véréből táplálkozók közösségének új tagokkal való gyarapítására.

Elsősorban a szülői ház „készíthet“ elő!“

22. Ebben a szélesebb értelemben vett „előkészítő“ munkában a legnagyobb felelősség a szülőkön nyugszik. Ez nyomatékosan kifejezésre jut a gyermekkeresztség alkalmával elhangzó fogadástételükben: ők vállalják a szent kötelezettséget, hogy „úgy nevelik és neveltetik“ a megkeresztelt kisdedit, hogy majdan a konfirmációra előállva ő maga is vallást tehessen az egyház közös hitéről. Ezért — általánosságban szólva, — a konfirmáció nem lesz addig igazán konfirmáció, amíg ezt a fogadástételt öntudatosabban fel nem fogják és hűségesebben be nem töltik a szülői hajlékban; vagyis amíg az egyházunkhoz tartozó szülőket jobban át nem hatja az a tudat, hogy Isten rendeléséből a szülői tiszt végső és legfőbb értelme: Isten számára, az Ő Igéjének ismeretére és engedelmes hittel való elfogadására, tehát az Ő egyházában való hitvalló életre felnevelni gyermekeiket.

Biztosítsuk a szülők közreműködését!

23. A konfirmációnak igaz értelme szerint való helyreállítása érdekében tehát egyik legfontosabb teendőnk a keresztyén szülői öntudatnak minden úton-módon való ébresztgetése és élesztése. Közelebb-ről épen a konfirmáció idejébe érkező gyermekek szüeleire kell ezidőtájt kiterjesztenünk beható gondozásunkat, hogy a szülői otthonnak, mint konfirmációra előkészítő elsőrendű tényezőnek esetleges kiáltó hiányosságai még legalább az utolsó hónapok alatt orvosoltassanak. Családi látogatások, szülői értekezletek stb. felhasználásával biztosítandó, hogy gyermekük konfirmációjának a jelentőségét tisztán lássák a szülők és mindent megtegyenek még a maguk részéről, amit csak megtehetnek, az előkészítésben való közremunkálás tekintetében.

Az egész lelki nevelés legyen „előkészítés“!

24. Mivel minden egyéb az egyházban felnövekvő gyermekekre és serdülőkre irányuló munka, — akár az iskolában, akár az erre a célra létrejött gyülekezeti munkaágakban megy is végbe, — szintén részt vesz a konfirmációra való előkészítésben, öntudatosan be is állítandó ennek a célnak a szolgálatába. Számonveendő: milyen hiányok és mulasztások mutatkoznak etekintetben, és gyökeresen orvoslandók. Ne történhessék meg az, hogy az egyház ilyen vagy olyan módon foglalkozik ugyan növendék-tagjaival, de közben szó sem esik talán éppen arról, ami ebben a korban az egyháznak legfontosabb és egész életre szólóan egyszeri ügye velük: az egyházba való végleges beiktattatásuk közelgő, vagy tán épen küszöbön álló (vagy akár a közelmúltban lejátszódott) ünnepélyes alkalmáról, a konfirmációról.

Külön „előkészítő“ tanfolyam?

25. Külön előkészítő tanfolyamra a konfirmáció előtt elvileg voltaképen nincs is okvetlenül szükség. Nemzedékeken át ilyen nem is volt gyakorlatban, hanem az egyház beérte azzal, hogy számonvette növendékeinek enélkül is egyéb úton elnyert hitbeli öntudatosságát s ennek alapján konfirmációra bocsátotta őket. Elvileg nem is lehetne más jelentősége ilyen előkészítő tanfolyamnak, mint egyszerűen az, hogy az examen előtt még egyszer foglalja össze, röviden rekapitulálja azt, amit a növendékek már éveken át el kellett, hogy sajátítsanak. Legfeljebb még arról lehetne szó, — ami ilyenkor mindig szükségessé válik, — hogy itt-ott mutatkozó hiányosságok egyúttal ki is pótoltnak.

A jelenlegi helyzet szükségéi.

26. A jelenbeli viszonyok között azonban, amikor, általánosságban szólva, a szülői otthon is aggasztóan nagy mulasztásokban leledzik gyermekeinek hitbeli nevelése tekintetében, és amikor az egyház iskolai és iskolán kívüli munkája is nagy mértékben kérdéses értékű atekintetben, hogy alkalmas-e az egyház növendéktagjainak öntudatos hitre való elsegítésére, nem csak feltétlenül szükségessé válik a külön konfirmációi előkészítő tanfolyam, hanem átmenetileg — sok esetben — egyenesen reá tolódik át az előkészítés súlypontja. Már azért is nagy jelentőséget kell neki tulajdonítanunk, mert alkalmat nyújt az előbb említett egyéb tényezők előkészítő munkájának az ellenőrzésére s az abban mutatkozó hiányosság és eredménytelenség számonvételére. De főképen természetesen azért, mert jó alkalmat nyújt az elmulasztottaknak Isten segítségével még a konfirmáció előtt való jóvátételére.

Mire törekedjék a tanfolyam?

27. Ilyen körülmények között az előkészítő tanfolyam csak vétkesen tetézi a mulasztásokat, ha feladatát bármilyen jó káté betanításával megoldottnak tekinti. Célja csak az lehet, hogy az egyház kapujának a küszöbén az emberi lehetőség korlátai között elsegítse a konfirmándusokat arra az öntudatos keresztyén hitre, amelyről vallást fognak tenni. Ez egyfelől azt jelenti, hogy tiszta fogalmakat kell nyújtania ennek a hitnek a tartalmáról, hogy a szájjal valló vallástétel az öntudatos léleké is legyen. Másfelől pedig az emberi nevelői, igehirdetői és pásztori bizonyoságtétel szolgálatával, amelyet Isten evégre rendelt s amelyhez ígéreteit fűzte, fel is kell gyújtania a növendékek lelkében ennek a hitnek a tüzét, illetve minden ráarakódott hamu alól lángra kell azt szítania, hogy annak megvallása valóság lehessen.

A tanfolyam nem „megtérés kohója“.

28. Bármily nagy jelentőséget tulajdonítsunk is azonban az előkészítő tanfolyam e hitre segítő, lélekformáló szolgálatának, óvakodnunk kell attól, hogy a megtérésnek, az élő hitre való eljutásnak olyan kohóját lássuk benne, amelyen előírható módszerek szerint csak át kell vezetnünk a növendékeket s a végén meglesz az eltervezett eredmény. A Szent Lélek munkáját nem kötve az előkészítő tanfolyam idejére elgondolt lelki folyamathoz és mindenféle methodisztikus mesterkedéstől távoltartva magunkat, úgy kell a növendékekre tekintenünk, mint akiknek lelkében hitbeli neveltetésük minden hiányossága ellenére is Isten Lelke már régen elkezdte és folytatta a maga munkáját. Bízva hát abban, hogy — bármily elhanyaglott állapotban volt is talán egy-

házuk élete — mégsem hiába nevekedtek fel annak kebelén eddig se, arra kell törekednünk, hogy a meglevő kezdeteket segítsük el a hitnek — korukhoz mért — teljességére.

A tanfolyam minimális anyaga.

29. Az előkészítő tanfolyam anyagát illetőleg szem előtt tartandó az, hogy semmiképen nem egyezhetnék meg Isten akaratával az úrvacsorai közösségbe való felvételt olyan feltételekhez fűznünk, amelyeknek ne tudna eleget tenni a legegyszerűbb képességekkel megáldott lélek is. Elég, ha valaki az üdvösség útjára vonatkozó legelemibb igazságokat megértette és vallani tudja. Ha azokat szíve szerinti hittel elsajátította, ott van a helye az anyaszentegyháznak ebben a benső körében, sokkal inkább, mint ha bármilyen magas színvonalú káté tartalmát felfogva, vagy szavait betanulva, mégis őszinte személyes hit nélkül áll a konfirmációra.

A minimum feletti anyag

30. Az így megkövetelt minimális anyagon fölül azonban, aszerint, hogy a külső körülmények és a növendékek képességei mit engednek meg, jó, ha az előkészítő tanfolyam anyagába a lehetséges maximumig menően mennél többet veszünk fel. Álljon előttünk az a cél, hogy az ifjú egyháztag ne csak az üdvösség közös örömét ossza meg az egyházzal, hanem abba a munkába és harcba is felkészülten állhasson bele résztvevőnek, amelyet az egyháznak a jelenben folytatnia kell. Tehát sommázó módon felfrissítendő, vagy amennyiben hiányoznának, pótolandók a növendékek ismeretei a református hitbeli műveltség minden irányában: a Biblia, az énekeskönyv, az egy-

háztörténet, az egyházzal szemben álló más szellemi hatalmak stb. ismerete tekintetében is.

„Egységes káté“?

31. Mivel a feldolgozandó anyag mértékét illetően így bizonyos minimum és maximum között kell mozognunk a viszonyok szabta lehetőségek szerint, világos, hogy az előkészítő tanfolyam céljaira nem használható fel mindenütt ugyanaz a tankönyv. Legfeljebb olyan „egységes konfirmációi káté“ gondolható el, amely először is a már lejjebb nem csökkenthető minimumot nyújtana tömör, világos szövegezésben, szószerinti emlékeztetbevézésre is alkalmas formában, s ehhez a legalsó fokon legfeljebb illusztráló bibliai anyagot fűzve pontról-pontra, két vagy három felsőbb fokon való használatra azután kibővítené ezt az alapszöveget megfelelő további bibliai, hittani és erkölestani, történeti, apologetikus stb. anyaggal.

„Új Heidelbergi Káté“?

32. Korszakok lelkét formáló nagy áldás volna, ha az így elgondolt fokozatos konfirmációi kátéknak azonos alapszövegét sikerülne úgy megírni vagy megíratni, hogy nemzedékeken át ezen nevelkedhesenek, mintegy azonos lelki gerincen, az évről-évre konfirmáló egyháztagok. Meggondolandó azonban, hogy egy ilyen kátészöveg, melytől a Heidelbergi Káté által a multban betöltött szerephez hasonló szolgálatot várnánk el, ugyancsak annak mintájára valóságos hitvallási megnyilatkozása volna egyházunknak a jelenben. Konfessziót, az Igéből szóló igazságoknak klasszikus megfogalmazását azonban csak Isten kegyelméből való ajándékképpen kaphat az egyház, de mesterségesen azt elő nem állíthatja.

Imádkozhatik érte és megpróbálkozhatik vele. De amíg Isten rá nem nyomta a maga titokzatos pecsétjét egy ilyen műre, addig az egyház a maga hitvallásának a tekintélyével nem ruházhatja fel azt és történeti szerepet nem szánhat neki.

A tanfolyamra vonatkozó részletjavaslatok.

33. A konfirmációi előkészítő tanfolyamra vonatkozó minden olyan jószándékú és tiszteletreméltó javaslat, amely azt sikeressége érdekében bizonyos részletfeladatok irányában akarná átalakítani, — amely pl. a növendékeket a tanfolyam ideje alatt a Biblia alaposabb ismeretébe és a vele való személyes élés jártasságába akarná bevezetni, vagy a gyakorlati keresztyén munkába és egyházépítő szolgálatba akarná belenevelni, vagy a történeti felekezeti öntudatban akarná megerősíteni, és így tovább, — mind olyan igények, amelyeket voltaképen a megkeresztelt kiskorú egyháztag egész lelki nevelésére vonatkozólag kell felállítani, az iskolaira csakúgy, mint az iskolán kívülre, sőt már az iskola előttire is. Ezek a követelmények természetesen a konfirmációi előkészítésre vonatkozólag is állanak, de nem annak a sajátos és különös feladata ilyen igényeket kielégíteni.

Mikor történjék a konfirmáció?

34. A konfirmációnak és az arra előkészítő tanfolyamnak az idejét illetőleg csak egy elv folyik a konfirmáció lényegéből: a gyermekkorból kinőtt egyháztagnak az ifjúkorában kell mindennek lejátszódnia. Ha valaki az egyház körében felnövekedve az ifjúkorát is eltölti anélkül, hogy a keresztyén hit birtokába eljutna és annak megvallásával az egyháztagsága ügyét lezárná, annak lelki fejlődésében —

normális egyházi viszonyokat feltételezve, — valamilyen kivételes bonyodalomnak kell fennforognia, amely kivételes egyéni elbírálást és megoldást kíván. Előfordulhatnak esetek, amikor nagy kerülő utak után talál vissza egy-egy lélek az egyház küszöbére és későn teljesednek csak be a keresztsége alkalmával felőle táplált reménységeink. Általában azonban az egyház ifjúsága marad az a réteg, amelyből állandóan és nem egyenként, hanem csoportosan toborzódhatnak új hitvalló tagjai.

Az egyénileg választott időpont.

35. Ezen az általános elven belül azonban közelebbről meghatározott életkort nem lehet megjelölni a konfirmáció számára. Leghelyesebben azok a református testvéregyházaink járnak el, amelyek nem is fűzik a konfirmációt megszabott életkorhoz, amelyben egy-egy egész évjárat egyszerre, testületileg konfirmál, hanem az egyéni lélek önkéntes készségére és vágyakozására bízzák, hogy ifjúságának korábbi, vagy későbbi éveiben akar-e „hitvallástételre“ jelentkezni és ennek alapján „úrvacsorázó egyháztaggá“ lenni.*

* Ebben rejlik bizonyára a forrása a 14. ponthoz fűzött jegyzetben érintett félreértésnek. Ha „konfirmáció“ alatt csak azt akarjuk érteni, amelyben bizonyos életkort elért ifjú egyháztagek az évnek egy megszokott időszakában mindnyájan, szinte automatikusan részt vesznek, akkor csakugyan áll az, hogy ilyesmi a szigorú református felfogásból nem folyik és olyan egyházak, amelyekben legtisztábban valósultak meg a kálvini egyházfogalom vonásai, ilyen „konfirmáció“ nem ismeretes. Azontán, ha ettől a módtól és formától eltekintve, a lényegyet nézzük, azt megtaláljuk náluk nagyon komoly gyakorlatban, még ha nem nevezik is „konfirmációnak“, hanem „hitvallástétellel való felvételnak“ (admissio).

Az általánosan megszabott idő.

36. A mi évszázados gyakorlattal meggyökeredett rendünktől nagyon messze esik a konfirmációi életkornak ilyen meghatározatlanul hagyása és nyilvánvaló, hogy ilyen irányú reformtörekvések időszerűsége és jogosultsága csak akkor jön majd el, ha előbb már sok más, lényegesebb ponton megjavult a konfirmációval kapcsolatos jelenlegi helyzet. Ezért megállapíthatjuk, hogy a konfirmáció és az arra való előkészítés bizonyos életkorhoz kötve is elég nagy és szép lehetőségeket rejt magában ahhoz, hogy egyházunk jó ideig el legyen foglalva és beérhesse azoknak kihasználásával, ha csak bölcsen és lelkiismeretesen állapítja meg a kérdéses életkort.

A serdülőkor alkalmatossága.

37. A jelenleg hivatalosan előírt 14—15 éves életkor a lélektan és közelebbről a valláslélektan kétségtelen bizonyossága szerint csakugyan alkalmas a komoly értelemben vett konfirmáció megejtésére. A gyermekkorban átvett környezeti hatások és hagyományok újrarendezésének és az önálló egyéni világ kialakulásának a korába érkezik ekkor az ifjú lélek. Érzelmi megbolygatottságában és kritikai labilitásában ekkor a legfogékonyabb arra, hogy szilárd támaszhoz kapcsolódjék, felelküdjék valamilyen eszmény szolgálatára, tehát arra is, hogy hitbeli személyes állásfoglalása kiérjék és ennek megvallásával egyháza mellett lekösse magát.

Az időelőtti konfirmáció visszaélése.

38. Ha amellet talán lehetne is érveket felhozni, hogy még egy-két évvel későbbi életkorban a kon-

firmáció még alkalmasabb időre esnék, semmiesetre sem igazolható az ennél korábbi időpont, mint amilyen a nem régen még általánosságban is elfogadott 12 éves életkor. Ebben a korban a növendék még gyermek s amije van, nem tudni: vajjon nem mindeztől fogva kölcsönbe kapott érték-e, nem egyszerűen a környezetének szuggesztiója és a felnőttek tekintélyének a követése-e? Ebben a korban konfirmálni tehát „fából vaskarika”: az öntudatlan korban kiszolgáltatott keresztség kiegészítésül öntudatos hitvallást akarunk kivenni olyanoktól, akik az ehhez kívánt öntudatosságra még mindig nem jutottak el. Az ilyen konfirmáció tehát éppen azzal marad adós, amit az Ige parancsára biztosítani akarunk általa: nem járul hozzá egyházunknak hitvalló tagokból való felépüléséhez s az ebből folyó életteljességéhez, hanem ugyanabban az irányban, a tömeg egyházvá válás irányában viszi tovább egyházunkat, amelynek útján a római egyház jár elől. Ha az Ige értelmében vett, tehát a nevét megérdemlő református egyház akarunk lenni, akkor késedelem és kímélet nélkül véget kell vetnünk az ilyen idő előtt, éretlen korban való és ezért lényegét meghazudtoló ú. n. konfirmációnak.

Nehézségek nem mentségek.

39. Nem fogadható el a 12 éves korban való konfirmáció fenntartására mentségül az a gyakorlati nehézség, hogy ha iskolájuk végeztével ebben a korban nem történik meg gyermekeink konfirmációja, akkor kisiklanak kezünkben és többé nem érzük őket utól. Az iskolákból kikerültek további összetartása csakugyan komoly nehézségekbe ütközhetik. De fejlődő ifjúsági missziói mozgalmaink eredményei máris meggyőző tényekkel bizonyítják, hogy az iskolás

kortól még sokkal messzebb eső években is megvan a módja az ifjúsággal való szoros kapcsolat fenntartásának. Ez fokozott gondosságot és fáradságot kíván mindenestre, de aki ezt sajnálni akarná a konfirmáció előtt álló ifjúságtól, az voltaképen azt ajánlaná, hogy inkább megkonfirmáltan hagyjuk szét-szóródni és az egyház kezéből kisiklani növendékeinket. Pedig a konfirmáció éppen nem arra való, hogy feljogosítson nyugodtabb lélekkel nézni a kapcsolataink meglazulását és megszakadását, hanem éppen ellenkezőleg a legbenső közösségbe való befogadást jelenti!

A nehézségek meg fognak szűnni.

40. A tényleg fennforgó nehézségek csökkenni is fognak olyan mértékben, amily mértékben meg tudjuk teremteni a konfirmációnak igazi előfeltételeit, vagyis amilyen mértékben a konfirmációra való előkészületté tudjuk tenni gyermekeinknek egész lelki neveltetését. Ha a szülői háztól kezdve az iskoláztatás egész ideje alatt ott ragyog a gyermek szeme előtt az a nagy kiváltság, hogy majd ő is úrvacsorázó, mert hitvalló tagjává lehet egyházának, akkor az iskolából 12 éves korában való kinövése sem jelenthet már komoly veszedelmet.

A tanfolyamot a lelkipásztor vezesse.

41. Nem szorul bővebb indokolásra, ha a konfirmáció lényegének helyes értelmezése alapján, ehhez még hozzávéve azt a rendkívüli jelentőséget, amelyet jelenlegi viszonyaink mellett az előkészítő tanfolyamnak tulajdonítanunk kell, olyan lelkipásztori feladatnak tekintjük e tanfolyam vezetését, amely csak a végső szükség esetén hárítható át más-

ra. Inkább akármilyen más szolgálatot adjon ki a kezéből a lelkipásztor, csak ezt ne, ha gyülekezetének építője akar lenni. Hiszen itt van alkalma a jövőendő egyháztagnak életében jóvátenni azt, amit az egyházi élet egyébként a szülői hajléktól kezdve mindodáig elmulasztott vagy elvétett. Itt van alkalma a rábízott gyülekezet képét a jövőendő számára úgy alakítani, mint sehol másutt. Meglehet, hogy a konfirmációi tanfolyam kellő vezetésére sok lelkipásztornak magának is kiképzésre van szüksége. De ezt megadni neki, és ezt elnyernie minden áldozatot és fáradságot megérne!

A gyülekezetet a lelkipásztor képviseli.

42. Még azokra a munkatársaira se hárítsa át a lelkipásztor a konfirmációi előkészítés feladatát, akik talán ugyanakkor a konfirmándusok iskolai vallás-oktatását folytatják, vagy velük a nekik szóló gyülekezeti munkaágban foglalkoznak. Ha ilyen munkatársai vannak is, annál inkább éreztesse a növendékekkel a lelkipásztor személye, mintegy szimbólikusan is, hogy ez a tanfolyam nem iskolai ügy, nem is valamilyen serdülő-ifjúsági kör ügye, hanem a gyülekezeti szent közösségbe való felvétel ügye. (Olyan helyiségben is tartandó ezért a tanfolyam, amely ugyanezt a jellegét segít kidomborítani, ne pedig iskolában vagy az ifjúság különbeni összejöveteleire szolgáló „saját“ helyiségükben, — ha erre van mód.) Még egyházi középiskoláinkban tanuló növendékeinket is ne a vallás tanár, hanem a gyülekezeti közösséget elsősorban képviselni hivatott és alkalmas lelkipásztor készítse elé a konfirmációra. Kivételt tehetünk ez alól azokkal a növendékekkel, akik máshová valók és csak mint idegenek laknak az internátusban vagy más vendégszál-

láson. De még az ilyenek számára is mélyebb és tisztább értelmet nyer a konfirmáció, ha ahelyett a távoli gyülekezet helyett, amelyben szüleik élnek s amely elsősorban tekinthető lelki édesanyjuknak, az iskolájuk helye szerinti gyülekezet úgy öleli őket keblére konfirmációjuk idején, hogy ez az ottani lelkipásztor legszemélyesebb szolgálatában is kifejezésre jut, az előkészítő tanfolyamon is, azon kívüli pásztori gondozásban is.

A konfirmáció liturgiája.

43. Áttérve a tulajdonképeni konfirmációi szer-tartásra, mint olyanra, állapítsuk meg örömmel, hogy ezen az egy ponton rendben van egyházunkban a konfirmáció ügye. Konfirmációi liturgiánk, amint Istentiszteleti Rendtartásunk azt elénkszabja, kifogástalan minden tekintetben. Világosan kifejezésre jut benne a konfirmációnak az Ige parancsai szerint vett igazi értelme. Kötött alkatrészeiben egyszerűségében is fölemelően szép. És helyi eltérések számára marad mellette elegendő szabadság is. Legfeljebb egy tekintetben lehetne még tökéletesíteni: nem ártana, ha kötött alkatrészeiben világosabb utalás volna a szülőkre, akiknek kezességére és gondjára hagyta az egyház annak idején a keresztségben felvett tagjait s akiknek kezéből most visszacapja őket, mint hitvalló tagjait. (Szülők mellé odaérten-dők természetesen a keresztszülők is.)

A konfirmáció emlékbentartása.

44. A helyes értelmében megtisztított és megelevenített konfirmációval együttjár az is, hogy amiként a keresztségtől idáig elvezető úton a felnövekvő egyháztág tekintetének rá kell irányítva lennie erre

a fontos állomásra, úgy viszont az innen továbbvezető útról sokszor vissza is kell tekintenie arra. Az anyaszentegyházzal az egész életre való egybekötöttetésnek ez az ünnepélyes alkalma megkívánja, hogy emlékezetben tartassék. Sok áldás származnék abból, ha evégre olyan külön intézkedések történének, mint pl. az együtt konfirmáltaknak legalább néhány évig külön kötelékben való összetartása (Konfirmáltak Szövetségében), ami a további ifjúsági munkába is jó átvezető hídul, vagy annak becses kiegészítéséül szolgálhatna, stb.

A hitvallás megújítása.

45. Fölvethető az a gondolat is, nem válnék-e sokak hitbeli felfrissülésének és ez által egyházi életünk gazdagodásának forrásává, ha szokásba jönne a konfirmáció emlékének ébrentartása végett annak bizonyos évfordulóin, 10, 20, 25 stb. év múlva, alkalmat adni híveinknek, sőt ösztönözni őket arra, hogy megújított hitvallással és fogadástétellel pecsételjék meg ünnepélyesen is visszaemlékezésüket. Különös jelentőséget nyerhetne ez azok számára, akik annak idején (vagy éretlen koruk, vagy valamely más ok miatt) csak névleges konfirmáción estek át, úgy hogy valósággal öntudatlanul sodródtak bele az úrvacsorai közösségbe, illetve — talán hosszú időre, — megint el is sodródtak tőle messzire. Az ilyenek számára egy-egy évforduló alkalmával megrendezett konfirmációi emlékünnepély elsősorban nem is csak a régi konfirmáció emlékét újítaná fel, hanem annak hiányait segítene utólag pótolni.

Emléklapok stb. szerepe.

46. A konfirmáció emlékezetben-tartása szempontjából megvan a megbecsülendő jelentőségük az olyan eszközöknek is, mint amilyenek a konfirmá-

ciói emléklapok és más, hasonló ajándéktárgyak. Kíváncsinos volna azonban, hogy ezeknek előállítására, mind szöveg-tartalmuk, mind képes díszítésük, mind egész kiállításuk tekintetében ne legyen rábízva egyik vagy másik nyomda vagy kiadóvállalat ízlésére és tetszésére, hanem maga az anyaszentegyház öntse bele a nyomtatványokba a maga emlékezetben tartandó és emlékeztető szavát. Az is nyereség volna, ha gyülekezeteinkben egységes szokások alakulnának ki az ilyen emlékek megőrzését illetőleg. Ezért jó volna itt-ott számonvenni adandó alkalommal: mit csináltak híveink pl. egykori konfirmációi emléklapjukkal az azóta eltelt évek alatt?

Felnőttek konfirmálása.

47. Külön kérdés: mi történjék azokkal az egyháztagokkal, akik valamilyen okból elmulasztották ifjúságuk idején a konfirmációt? Hiszen azok között, akik pl. tanyai viszonyok között nőttek fel, vagy református lelkész rendes szolgálati helyétől messze eső, más vallású vidékek szórványában éltek át neveltetésük idejét, vagy mostoha szociális viszonyaik miatt volt hiányos és rendetlen a neveltetésük, elég gyakori eset a nem-konfirmált felnőtt egyháztag. A konfirmációnak a köztudatban sablonossá válása miatt az ilyenek sokszor abban a hiszemben élnek, hogy a konfirmáció elmulasztása többé már jóvá nem tehető hiány marad az ő életükben. A konfirmáció igaz értelme szerint a világon semmi ok sincs arra, hogy az elmulasztottakat bármikor jóvá ne tehessek. Élemedett egyéneket természetesen nem lehet az ifjak előkészítő tanfolyamába belevonni, sőt az életük körülményeiben rejlő akadályok miatt sok esetben talán egyáltalán nem lehet tanfolyamon előkészíteni őket. Pásztori bölcsesség dolga ilyenkor megtalálni

ehelyett a lehetséges más előkészítés módját. Csak azt ne szégyenelje az illető, hogy akár deresedő fej-
jel is oda kell állania a gyülekezet elé az ő hitének
megvallására, se a gyülekezet ne nézzen rá különös
szemmel, hanem fogadja közösségbe a későn érkező
testvért annál melegebb szeretettel.

Érvényétvesztett konfirmáció és helyreállítása.

48. A konfirmáció érvénytelené is válhatik. Amint általa a gyülekezet befogad valakit úrvacsorai közösségébe, úgy ki is rekesztheti abból megint, ha arra okot ad. Egyházunk kiújuló fegyelmezési rendje a gyakorlatban is magával hozza az ilyen eseteket. Ki kell, hogy alakuljon annak egységes, ünnepélyes formája is, miként történjék az egyház által a konfirmációban megadott s aztán fegyelmezés okából ismét visszavont úrvacsorai jogosítás restituálása, amikor annak eljön az ideje. Istentiszteleti Rendtartásunknak ki kell bővülnie az erre vonatkozó utasítással. Nem újabb konfirmációi szertartást fog előírni, de mindenesetre olyant, amely kifejezetten utal az egykori konfirmációra és annak alapján építi fel romjaiból a felújított közösséget.

Áttérők konfirmálása.

49. Hozzánk más felekezetekből áttérők eseteiben konfirmációról természetesen csak azoknál lehet szó, akik a keresztséget valamely más keresztyén felekezet körében már elnyerték (akár gyermekkorukban, akár később). Az ilyeneknél viszont elengedhetetlen a konfirmáció, vagyis a mi egyházunk szerint való hitüknek ünnepélyes megvallása, hogy annak alapján vétethessenek fel úrvacsorai közösségünkbe. Viszont zsidóknak és általában még meg nem keresz-

telteknek egyházunkba felvételénél konfirmációról beszélni értelmetlenség. Az ilyeneknél nem az történik meg, hogy előzőleg már elnyert keresztségüket egészítik ki utólagos hitvallástétellel, — ami a konfirmáció egyetlen értelme, — hanem magával a keresztséggel kapcsolatban tesznek hitvallást (még pedig azt megelőzően) s az ilyen „felnőtt-keresztséggel“ együtt már be is vétetnek az úrvacsorai közösségbe. (Tisztán megtetszik ez Istentiszteleti Rendtartásunkból, de a köztudatban ekörül is gyakran mutatkozik zavar és homály.)

A konfirmáció, mint meghallgatott imádság

50. A konfirmáció mind a hitét megvalló egyháztag részéről, mind az úrvacsorai közösséget előtte megnyitó gyülekezet részéről látszólag emberi ténykedés, amelynek azonban semmi értelme sincs, ha ugyanakkor nem Isten munkája. Igazi konfirmációja csak annak van, aki szívében a Szent Lélek bizonyosságtételével vallja meg hitét. S igazán csak úgy gyarapszik a gyülekezet a konfirmálókkal, ha megvan az a bizodalma, hogy őket a látható egyház közösségébe belefoglalva, csak Istennek örök végzéseit követi nyomon, aki már előbb és örökre belefoglalta őket választottainak láthatatlan seregébe, kiket az üdvösségre rendelt és el is vezérel. Ezért az igazi konfirmáció az, amelynél nem ünnepélyes keret csupán az istentisztelet, hanem teljes öntudatossággal Isten kegyelmes színe előtt megy végbe, vagyis annak az imádságnak a levegőjében történik, amely alázatosan rábízza az emberi tevékenységet az Ő egyedül igazoló, mert a bűnösöket Krisztus által megigazító jótetszésére. Ugyanez áll a konfirmáció mindennemű előkészítésére is: az öntudatos hitre való elvezérlés meghaladván az emberi munka min-

den lehetőségét, ezt a munkát is az áldást és jó eredményt egyedül megadó Istenhez folyamodó imádság kell, hogy kísérje és hordozza azok részéről is, akik e munkában közvetlenül részesek, de a hívek egész közössége részéről is.

A konfirmáció reformjának végső titka.

51. Az egyháznak élete mindenestől kegyelemből táplálkozván, olyan életbevágó ügyei, amilyen a konfirmációi is, különösképen a Szent Lélek munkaságától függenek és ha az Igétől való bűnös emberi eltávolodás folytán megzavarodnak és eltorzulnak, megint csak a Szent Léleknek az Ige hatalma alá visszavezérlő munkássága által tisztulhatnak és gyógyulhatnak meg. Ezért a konfirmáció ügyének újjárendezésében minden komoly emberi vizsgálódás és küzdelem mellett is legfontosabb dolgunk a tehetetlenségünkől felhangzó buzgó imádság, hogy az egyház Ura az Ő Lelkének világossága és ereje által orvosolja a konfirmáció ügyében ma előttünk tátongó, általunk okozott és általunk elhanyagolt sebet. Csak akkor kapjuk meg törekvéseink és vágyaink eredményeként egyházunknak a konfirmáció megújulása által is siettetett és biztosított megújulását, ha azt egyenként és együttesen — kérjük.

REFORMÁTUS ÉLET

---

az egyetlen magyar egyetemes egyháztársadalmi református hetilap. A lelkiekben és anyagiakban boldogabb, szabad magyar jövődjért küzd.

Legyen ott minden református családnak az asztalán!

Előfizetése: negyedévre 2 pengő.

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Török Pál-u. 4.

Előfizetést elfogad minden lelkészi hivatal.

Főszerkesztő: dr. Ravasz László

Szerkesztő: Muraközy Gyula

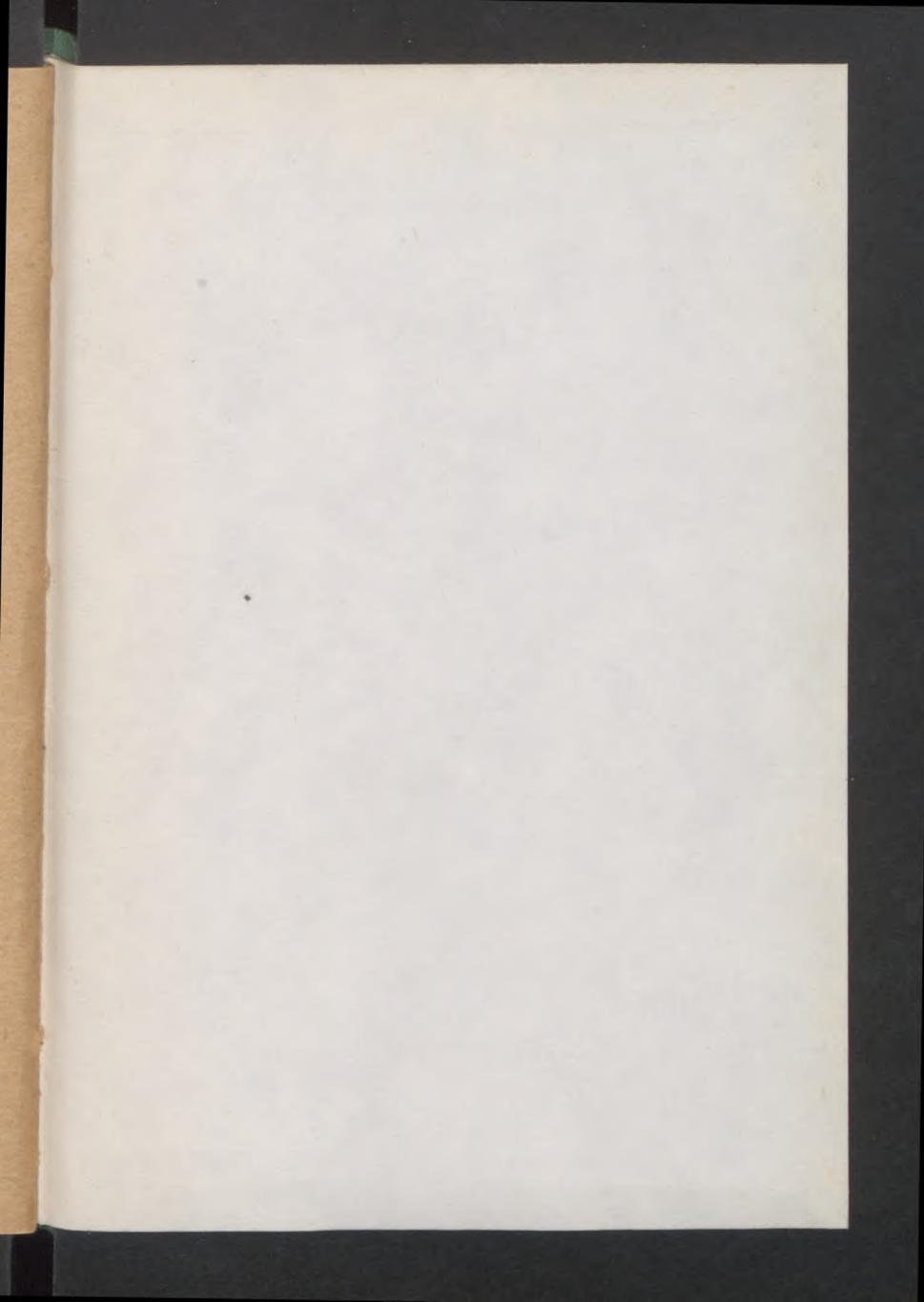

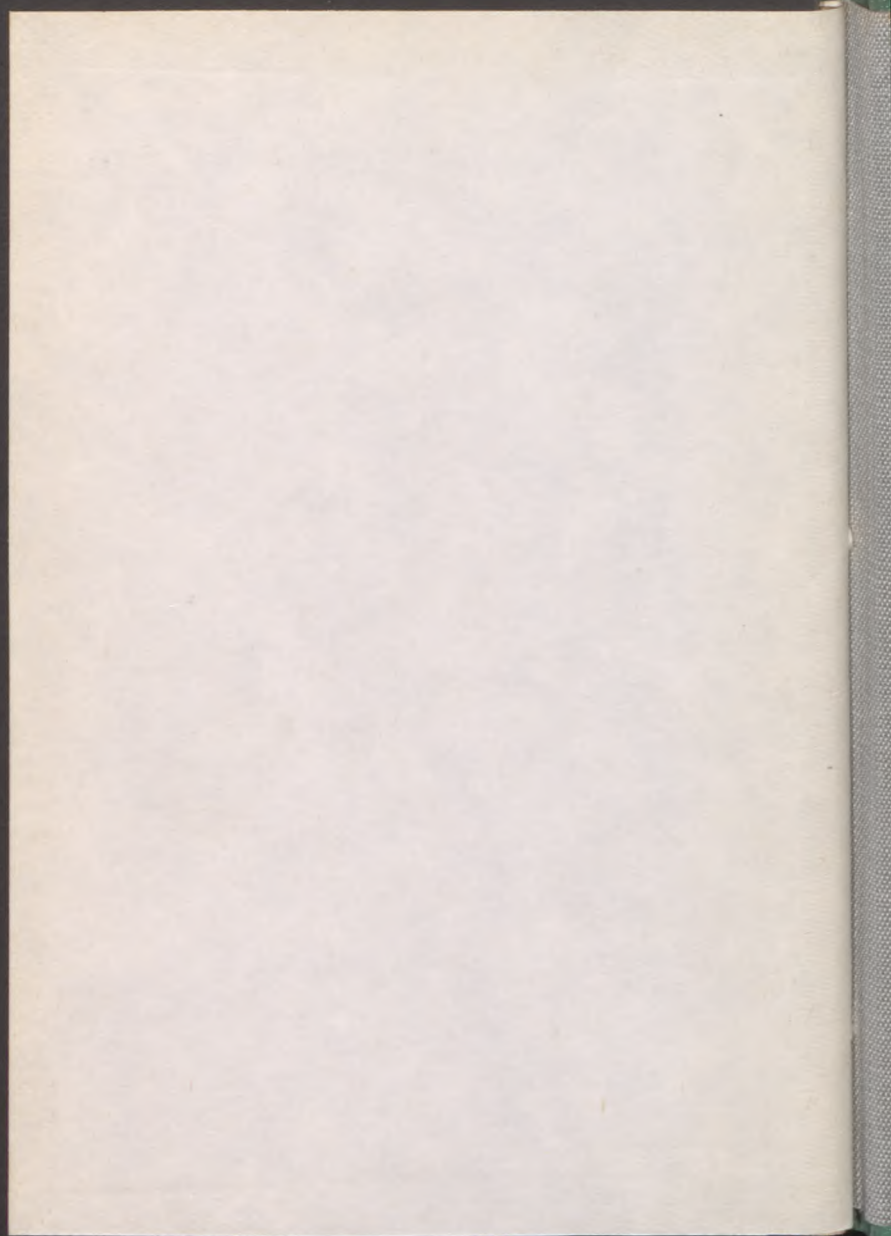
A KÁLVIN KÖNYVTAR EDDIG MEGJELENT SZÁMAI:

	Ára:
1. sz. Dr. Ravasz László: Az eleveelrendelés — — — —	.60
2. sz. Dr. Tunyogi Szűcs Kálmán: A budapesti református nép száz esztendeje — — — —	.60
3. sz. b. Pap István: Baksay Sándor — — — —	.60
4. sz. Dr. Spoorri—iffj. Biberauer R.: A bűn — — — —	.60
5—7. sz. A láthatatlan templom. (Rádiópéd.) — — — —	1.80
8. sz. Dr. Ravasz László: „Élet, Halál” — — — —	.60
9. sz. Br. Podmaniczky Pálné Vargha Ilona: Arany János és az evangélium — — — —	.60
10—11. sz. A házasság, a család és a gyermek — — — —	1.20
12—14. sz. Lélekben és igazságban — — — —	1.80
(Rádiópédikációk, 1935.)	
15. sz. Isten tudja, miért... — — — —	1.—
(Hoffmann de Visme Zsuzsánna levelei és naplójegyzetei)	
16. sz. Dr. Ravasz László: Utaid, Uram, mutasd meg — — — —	.30
17. sz. Kiss Géza: Talpas-szentegyházak, kötemplomok — — — —	.30
18. sz. Dr. Kováts J. István: Legyen békeesség! — — — —	.30
19—22. sz. Égő csipkebokor. (Rádiópédikáció.) — — — —	2.40
23. sz. Farkas István, Dr. Ravasz László, Dr. Révész Imre: István király — — — —	.30
24. sz. Szabó Lajos: „Se országod, se hazád” — — — —	.30
25. sz. Muraközy Gyula: Petőfi. — Kutyakomédia. — Csodálatos karácsonyi óra. — A báró. (Négy színjáték.) — — — —	1.20
26. sz. Dr. Ravasz László: Ő előbb szeretett. 3 beszéd és 1 előadás — — — —	.30
27—30. sz. Szociális kérdések és a megoldási kísérletek. Előadások — — — —	1.20
31. sz. Dr. Morrison J. H.: Isten és az atóm — — — —	.50
32. Muraközy Gyula: A válság megoldása — — — —	1.20
33. Dr. Schoen Arnold: A pesti kálvintéri ref. templom — — — —	.60
34. Muraközy Gyula: Ha megérkeznek az angyalok — — — —	.60
35. Dr. Victor János: Az igaz értelme szerint való konfirmációról — — — —	.30

Az ár beküldhető bélyegekbén is. — Postaköltség 10 fillér.
Megrendelhető Sylvester Rt. könyvosztályánál, Budapest,
XIV., Hermina-út 51.

1975 FEB 03

